

Gizem SARIDİKMEN TUNÇER

**SÜRDÜRÜLEBİLİRLİK İLE İLGİLİ
KAMUSAL DESTEKLERİN HALKA AÇIK
ANONİM ŞİRKETLERİN KÂRINA VE KÂR
DAĞITIM KARARI ÜZERİNDEN ŞİRKET
ORTAKLARINA ETKİLERİ**

**FİLİZ KİTABEVİ
İSTANBUL
2026**

Filiz Kitabevi Basım Yayın Dağıtım
Petrol Ürünleri San. ve Tic. Ltd. Şti.
Genel Yayın No | General Publication Number: 1310
Sertifika no | Certificate Number: 77398

Filiz Kitabevi

Yayın No | Publication Number: 2026/60

Kitap Adı: Sürdürülebilirlik ile İlgili Kamusal Desteklerin Halka Açık Anonim Şirketlerin Kârına
ve Kâr Dağıtım Kararı Üzerinden Şirket Ortaklarına Etkileri

Book Title: The Effects Of Public Funding Provided Within The Framework Of Sustainability
Practices On The Profits Of Publicly Held Joint Stock Companies And On Company
Partners Through Profit Distribution Decisions

ISBN: 978-625-8585-58-2

DOI: doi.org/10.64161/filiz.9786258585582

Yazar(lar) | Author(s): Gizem SARIDİKMEN TUNÇER | orcid.org/0009-0001-9026-6106

Konu Kategorisi | Subject Categories: Hukuk, Ekonomi, İşletme

Yayın Türü | Publication Type: Kitap | Book - Monograph

Yayın Dili | Language: Türkçe | Turkish

Ebat | Dimensions: 16 x 23 cm

Baskı Sayısı | Edition: 1

Sayfa Sayısı | Pages: 146

Yayın Tarihi | Publication Date: Mayıs 2026 | May 2026

Yayın Yeri | Place of Publication: İstanbul, Türkiye

Mizanpaj | Layout: Vildan YAVUZ

Baskı ve Cilt | Printing and Binding: Filiz Kitabevi Basım Yayın Dağıtım
Petrol Ürünleri San. ve Tic. Ltd. Şti.
(Sertifika no: 77398)

© All rights reserved | Filiz Kitabevi Basım Yayın Dağıtım Petrol Ürünleri
San. ve Tic. Ltd. Şti.

Filiz Kitabevi Basım Yayın Dağıtım
Petrol Ürünleri San. ve Tic. Ltd. Şti.
Mollahüsrev Mah. Cemal Yener Topyalı Cad. No: 57A
Vefa-Fatih / İstanbul • Tel: +90 (212) 527 07 18
www.filizkitabevi.com • bilgi@filizkitabevi.com

Bu tez
Mutluluk kaynađım ve idolüm
sevgili annem Badegöl Sarıdikmen'e
Her durumda yolumu aydınlatan
sevgili babam Erol Sarıdikmen'e
Daimi destekçim
sevgili kardeşim Umut Sarıdikmen'e ve
Tüm sürecimi sevgisi ile kolaylaştıran
eşim Işık Savaş Tunçer'e
ithaf edilmiştir.

ÖNSÖZ

İstanbul Bilgi Üniversitesi Ekonomi Hukuku Yüksek Lisans Programına kayıt olduğum günden bugüne kadar akademik alanda ufukumun gelişmesine katkıda bulunan ve değerli bilgilerini paylaşıp çoğaltmayı bilen tüm hocalarıma en derin teşekkür ve saygılarımı sunarım.

Bu çalışmanın plan sistematığının oluşturulması başta olmak üzere, tez yazım sürecinin her aşamasında çalışmada olan inancı, yoğun çalışma temposu arasında tezin yazımı için ayırdığı zaman, bana kattığı vizyon ve sağladığı manevi destek için değerli tez danışmanım Dr. Öğr. Üyesi Kerem Çelikboya'ya sonsuz teşekkür borçluyum.

Yüksek lisans tezimi oluşturan bu çalışmayı, sundukları çok değerli görüşleriyle derinleştiren, zenginleştiren ve tez savunmamda yer alan Dr. Öğr. Üyesi Cem Veziroğlu'na ve Dr. Öğr. Üyesi Rifat Cankat'a müteşekkirim.

Kitabı bilginin yanında gerek hayat gerekse iş tecrübelerini aktararak bana vizyoner bakış açısı kazanma olanağı sunan, her daim gelişmem için alan açan ve bünyesinde çalışmaktan büyük gurur duyduğum T.C. Ziraat Bankası AŞ Teftiş Kurulu'nda yer alan değerli üstadlarıma teşekkür ediyorum.

Bugüne kadarki yaşamımda hep yanımda olan, akılcı ve bilimsel düşüncüsel salık vermenin yanında etik değerleri yaşayışları ile örnekleyen, bugünlere gelmem için benden çok çabalayan biricik annem Badegül Sarıdikmen ve sevgili babam Erol Sarıdikmen'e; her daim orijinal düşünceleriyle bana ilham veren hayattaki en yakın dostum kardeşim Umut Sarıdikmen'e ve bu zorlu süreçte desteğini esirgmeden şakalarıyla hayat neşem olan canım eşim Işık Savaş Tunçer'e sevgi ve minnetlerimi sunarım.

Son olarak bu çalışmanın kitap olarak yayınlanmasını olanaklı kılan ve yayın sürecinde emeği geçen kıymetli Filiz Kitabevi Yayıncılık ve çalışanlarına teşekkür ediyorum.

Bu çalışmanın akademisyenler, uygulamacılar ve kâr üzerinde çalışmak isteyen okuyuculara yeni bakış açıları kazandırmasını ve hukuk âlemine katkı sağlamasını dilerim.

İÇİNDEKİLER

ÖNSÖZ	V
İÇİNDEKİLER.....	VII
TABLOLAR.....	XI
ŞEKİLLER.....	XI
KISALTMALAR	XIII
ÖZET.....	XV
ABSTRACT	XVI
GİRİŞ	1

BİRİNCİ BÖLÜM

KAVRAMSAL AÇIDAN ŞİRKET KÂRI, KÂR PAYI VE SÜRDÜRÜLEBİLİRLİK

I. ŞİRKETTE KÂR KAVRAMI	3
A. Şirket Kavramının Tanımı ve Tarihçesi	3
B. Kâr Kavramının Tanımı	6
C. Kâr Türleri	8
1. Muhasebe Kârı ve Ekonomik Kâr Ayrımı	9
2. Brüt Kâr ve Net Kâr Ayrımı	9
3. Ticari Kâr ve Mali Kâr Sınıflandırması	11
4. Yıllık Kâr.....	13
5. Net Dönem Kârı.....	14
6. Dağıtılabılır Kâr.....	15

VIII

II. KÂR PAYI KAVRAMI.....	16
A. Kâr Payının Tanımı.....	16
B. Kâr Payının Farklı Cepheleri	18
1. Vazgeçilmez Hak Cephesi.....	19
2. Alacak Hakkı Niteliği.....	20
3. Zamanaşımına Tabi Olma.....	21
C. Kâr Payı Hakkının Sahipleri	23
D. Kâr Payına İlişkin Düzenlemeler	24
III. SÜRDÜRÜLEBİLİRLİK KAVRAMI	27
A. Sürdürülebilirlik Kavramının Tarihsel Süreci.....	28
B. Sürdürülebilirlik Kavramının Tanımı.....	31
C. Sürdürülebilir Kalkınmada Yaklaşımlar	34

İKİNCİ BÖLÜM

SÜRDÜRÜLEBİLİRLİK ALANINDAKİ KAMUSAL DESTEKLER

I. YEŞİL MUTABAKATA UYUM PROJESİ DESTEĞİ.....	42
A. Yeşil Mutabakata Uyum Projesi Desteğine Başvuru Süreci	43
B. Program Çerçevesinde Destek Sağlanan Faaliyetler.....	46
II. T.C. KÜÇÜK VE ORTA ÖLÇEKLİ İŞLETMELERİ GELİŞTİRME VE DESTEKLEME İDARESİ BAŞKANLIĞI YÖNDERLİK VE DEĞERLENDİRME DESTEK PROGRAMI	52
A. Sürdürülebilirlik Raporlaması Hizmet Desteği	56
B. Yalın Olgunluk Değerlendirme Analizi Hizmet Desteği	60
C. Dijital Dönüşüm Değerlendirme Analizi ve Yol Haritası Hizmet Desteği	60
III. YATIRIM TAAHHÜTLÜ AVANS KREDİSİ	61

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM

KAMUSAL DESTEKLERİN KÂR PAYI ÇERÇEVESİNDE ŞİRKETE VE ŞİRKET ORTAKLARINA ETKİLERİ

I. ŞİRKETLERİN KÂR DAĞITIM SÜRECİ.....	67
A. Genel Kurul'un Yedek Akçe Ayırması.....	70

1. Genel Kurul Tarafından Yedek Akçe Ayrılması Şartları.....	71
a. Aktiflerin Sağlanabilmesi İçin Gerekli Olma.....	72
b. Şirketin Sürekli Gelişimi ve Olabildiğince Kararlı Kâr Payı Dağıtımını	78
c. Şirketin Sürekli Gelişimi İçin Haklı Görülmesi	79
d. Genel Kurul Tarafından Olabildiğince Kararlı Kâr Payı Dağıtım Yönünden Haklı Görülmesi	84
e. Genel Kurulda Karar Alınması	84
2. Kamusal Desteklerin Yedek Akçe Ayrılmasına Gerekçe Olması.....	86
B. Kâr Payı Dağıtım Kararı	93
1. Kâr Payının Kaynağı Kamusal Destek Olabilir mi?	95
2. Kâr Payı Dağıtım Kararında Yetkili Organ	100
3. Kâr Payı Dağıtım Kararı İçin Genel Kurul Tarafından Alınan Kararlar	102
C. Kâr Dağıtım Kararının Uygulanması	103
II. KAMUSAL DESTEKLERİN KÂRA VE KÂR DAĞITIM KARARI ÜZERİNDEN ORTAKLARA ETKİLERİ.....	105
A. Kamusal Desteklerin Şirket Kârına Etkisi.....	105
1. Gideri Azaltan Kamusal Destekler	107
2. Geliri Arttıran Kamusal Destekler	109
B. Kâr Dağıtımına İlişkin Kararın Ortaklara Etkisi	111
1. Şirket ve Potansiyel Yatırımcıların Konumu	113
2. Şirket ve Finansal Alacaklıların Konumu.....	114
3. Şirket ve Devletin Konumu	117
SONUÇ	119
KAYNAKÇA	121

TABLolar

Tablo 2.1. Fazda Birde Danışmanlık Firmasına Yapılan Ödeme Tutarı ve Kriterleri.....	48
Tablo 2.2. KOBİ'lerin Sınıflandırılması.....	55

ŞEKİLLER

Şekil 1.1. Kâr Payına İlişkin Bir Kararda Başvurulacak Kaynaklar	25
Şekil 1.2. Mickey Mouse Modeli	36
Şekil 1.3. Russian Doll Modeli	36
Şekil 1.4. Üç Sütun Modeli	37

KISALTMALAR

Anayasa	: 09.11.1982 tarihli ve 17863 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanan 2709 numaralı ve 18.10.1982 kabul tarihli Türkiye Cumhuriyeti Anayasası
Destek Tebliği	: 2019/7 sayılı Ticaret Bakanlığı Destek Yönetim Sistemine İlişkin Uygulama Tebliği
Destek Yönetmeliği	: 32428 sayılı KOSGEB Destek Programları Yönetmeliği
DFİF	: Destekleme ve Fiyat İstikrar Fonu
FASB	: Finansal Muhasebe Kurulu (<i>Financial Accounting Standards Board</i>)
GVK	: 06.01.1961 tarihli ve 10700 sayılı Resmi Gazete’de yayımlanan ve 31.12.1960 kabul tarihli ve 193 sayılı Gelir Vergisi Kanunu
Kâr Payı Tebliği	: 23.01.2014 tarihli ve 28891 sayılı Resmi Gazete’de yayımlanan II-19.1 sayılı Kâr Payı Tebliği
Kâr Rehberi	: Sermaye Piyasası Kurulu tarafından yayımlanan Kâr Payı Rehberi
KGK	: Kamu Gözetimi, Muhasebe ve Denetim Standartları Kurumu
KOBİ	: Küçük ve Orta Büyüklükteki İşletmeler
KOBİ Yönetmeliği	: 25.05.2023 tarihli ve 32201 sayılı Resmi Gazete’de yayımlanan 24.05.2023 tarihli ve 7297 sayılı Cumhurbaşkanlığı Kararı uyarınca yürürlüğe giren Küçük ve Orta Büyüklükteki İşletmelerin Yönetmeliği
KOSGEB	: T.C. Küçük ve Orta Ölçekli İşletmeleri Geliştirme ve Destekleme İdaresi Başkanlığı
Kurul	: Sermaye Piyasası Kurulu

XIV

KVK	: 21.06.2006 tarihli ve 26205 sayılı Resmi Gazete’de yayımlanan 5520 sayılı ve 13.06.2006 kabul tarihli Kurumlar Vergisi Kanunu
Md.	Madde
OECD	: Ekonomik İşbirliği ve Kalkınma Örgütü (<i>Organisation for Economic Co-Operation and Development</i>)
Raporlama Desteği	: Sürdürülebilirlik Raporlama Hizmeti Desteği
SPK	: 30.12.2012 tarihli ve 28513 sayılı Resmî Gazete’de ilan edilen 6362 sayılı ve 06.12.2012 kabul tarihli Sermaye Piyasası Kanunu
TBK	: 04.02.2011 tarihli ve 27836 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanan 6098 sayılı ve 11.01.2011 kabul tarihli Türk Borçlar Kanunu
TDK	: Türk Dil Kurumu
TL	: Türk Lirası
TMK	: 22.11.2001 tarihinde kabul edilen 4721 sayılı Türk Medeni Kanunu
TMS	: Türkiye Muhasebe Standartları
TSRS	: Türkiye Sürdürülebilirlik Raporlama Standartları
TTK	: 6102 sayılı Türk Ticaret Kanunu
UDY	: Türkiye Uluslararası Doğrudan Yatırım Stratejisi
Uygulama Talimatı	: 23.10.2023 tarihli Yatırım Taahhütlü Avans Kredisi/Finansmanı Uygulama Talimatı
Uyum Genelgesi	: 30.06.2025 tarihinde yürürlüğe giren Yeşil Mutabakata Uyum Projesi Desteğine İlişkin Genelge
Uyum Projesi	: Yeşil Mutabakata Uyum Projesi Desteği
Yatırım Tebliği	: 26.11.2023 tarihli ve 32381 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanan Yatırım Projelerinin Stratejik Öncelik ve Teknik Değerlendirmesine Dair Tebliği
YODA	: Yalın Olgunluk Değerlendirme Analizi
YÖNDE	: Yönderlik ve Değerlendirme Destek Programı
YÖNDE Uygulama Esasları	: Yönderlik ve Değerlendirme Destek Programı Uygulama Esasları

The Effects Of Public Funding Provided Within The Framework Of Sustainability Practices On The Profits Of Publicly Held Joint Stock Companies And On Company Partners Through Profit Distribution Decisions

ÖZET

Bu çalışma sürdürülebilirlik uygulamalarının çerçevesinde sağlanan kamusal desteklerin halka açık anonim şirketlerin kârına ve kâr dağıtım kararı üzerinden şirket ortaklarına etkilerini incelemektedir. Sermaye piyasasına tabi olan şirketler özelinde bu çalışmanın yürütülmesinin amacı kamuya mal olmuş verileri kullanarak bir analiz gerçekleştirilebilmesi ve bu analizden elde edilen sonucun hukuki boyutunun okuyucu ile paylaşılabilmesidir. Tezin kapsamını belirlemek adına halka açık anonim şirketlere odaklanılmış olup halka açık şirketler özelinde payları borsada işlem gören ve görmeyen şirket ayrımına gidilmeyerek farklılaşan mevzuat düzenlemelerine gerekli yerde açıklama getirilmiştir.

Sürdürülebilirlik alanında sağlanan kamusal destekler üzerinde yoğunlaşılmasının sebebi devletin gerçekleştirdiği sayısız uygulama içerisinde hukuk, muhasebe, vergi gibi çeşitli alanlara aynı anda temas etmesidir. Bu sayede örneklem olarak uygulamada yaygın görülen ve seçilen kamusal destekler; inceleme kapsamı dışında tutulan sürdürülebilirlik alanında sağlanan diğer desteklerin etkileri açısından da yol gösterici olabilecektir. İşbu tez ile şirket ve şirket ortaklarının; devletin sürdürülebilirlik alanında sağladığı finansal desteklerin kâra ilişkin nasıl bir süzgeçten geçirerek değerlendirdiği örnekler üzerinden anlatım bulacaktır. İlaveten şirketin kâr dağıtım kararı verip, vermemesinin şirket ortaklarına etkileri üzerinde durulmuş olup şirket ortaklarının yalnızca şirkette pay sahibi olan kişilerden oluşmadığı devletin, yatırımcının, bankanın da şirketin paydaşı olduğu hallerin hukuki dayanakları incelenmiştir.

Çalışmanın önemi devletin geliştirdiği sürdürülebilirlik alanındaki kamusal destek uygulamalarının şirketin kârına etkilerini hukuki yönden destekleyerek açıklayan bu uygulamaların şirketin kâr dağıtım kararına etkisini ve şirket hissedarından ibaret olmayan şirket ortaklarının kimler olduğunu ve nasıl etkilendiklerine yer vermiş bir çalışmanın literatürde bulunmamasından gelmektedir. Bu kapsamda çalışmayı kamusal destekleri örneklem seçerek, mevzuatta karşılaştırma yaparak ve bilgiler arası nedensellik ilişkisi kurarak yazmaktaki amacım ekonomi ve hukuk alanları arasında sıkışmış kâr konusuna ait kavramların hem hukuk hem de ekonomi alanında çalışan kişiler tarafından okunduğunda anlaşılabilir olmasını sağlayarak uygulamadaki hatalı kavram kullanımlarının önünü kesmektir.

Anahtar Kelimeler: Halka Açık Anonim Şirket; Şirkette Kâr; Şirket Ortağı; Sürdürülebilirlik; Devlet Teşvikleri

ABSTRACT

This study examines the effects of public funding or financial aid provided within the framework of sustainability practices on the profits of publicly held joint stock companies and on company partners through profit distribution decisions. The purpose of conducting this study specifically for companies subject to the capital market is to be able to perform an analysis using publicly available data and to share the legal aspects of the results obtained from this analysis with the reader.

In order to determine the scope of the thesis, the focus has been on publicly held joint stock companies, and the differing legislative regulations have been explained where necessary, without making a distinction between listed and non-listed companies. The focus on public financial aid provided in the field of sustainability is due to the numerous practices implemented by the state, which simultaneously touch upon various areas such as law, accounting, and taxation. Therefore, the public support examples selected and commonly seen in practice can also provide guidance regarding the impact of other financial aids provided in the field of sustainability, all of which are not within the scope of the study. Selected financial public aid can also illustrate the use of commonly used support in practice. This thesis will explore, through examples, how companies and their shareholders evaluate the state's sustainability practices through a profit-related filter. Additionally, it will examine the impact of a company's decision to distribute profits on its stakeholders which are not limited to shareholders but also include the state, investors, and banks. In addition, the effects of whether the company makes a profit distribution decision or not on the company partners are emphasized and the legal basis of the situations where the company partners are not only the people who have shares in the company and where the state, the investor and the bank can also be considered as a stakeholder of the company is examined.

The importance of the study comes from the lack of a study in the literature that explains the effects of the public support practices in the field of sustainability developed by the state on the company's profit with legal support, the effect of these practices on the company's profit distribution decision, and who the company's partners, who are not just shareholders, are and how they are affected. In this context, my aim in writing this study by selecting public supports as a sample, making comparisons between legislations and establishing a causal relationship between information is to prevent incorrect usage in practice by ensuring that the concepts related to the subject of profit, which are stuck between the fields of economics and law, are understandable when read by people working in both the fields of law and economics.

Keywords: Public Joint Stock Company; Company's Profit, Partners of the Company, Sustainability; Government Incentive